

בג"צ מס' 250/61

משה דוויק נגד נשיא בית-המשפט העליון והיועץ המשפטי לממשלה

בבית-המשפט העליון בשבתו כבית-משפט גבוה לצדק
[19.11.61]

לפני השופטים זוסמן, ברנזון, כהן

ב. חוק בתי-המשפט, תשי"ז-1957 [סה"ת 233, ע' 148], סעיפים 9 (א) (2), 7 — תקנות בתי-המשפט (סדרי דין במשפט חוזר), תשי"ז-1957 [קה"ת 731, ע' 1902], תקנה 2 (ג).

אסיר הגיש בקשה להורות על עריכת משפט חוזר בטענה כי נתגלו ראיות חדשות העשויות לשנות לטובתו את תוצאת הרשעתו. בדיון בבקשה לפני נשיא בית-המשפט העליון הוגשו חת"ר דעת של היועץ המשפטי לממשלה ושל רופא, אך משום מה לא נמסרו העתקי החת"רעת אלו לאסיר לפני הדיון בבקשתו. הנשיא דחה את הבקשה והאסיר הגיש בקשה למתן צו-על-תנאי נגד הנשיא, בטענה כי החלטת הנשיא ניתנה בלי שנתמלאו הוראות התקנה 2 (ג) לתקנות בתי-המשפט (סדרי דין במשפט חוזר), תשי"ז-1957.

בית-המשפט הגבוה לצדק, בדמותו את הבקשה, פסק —

א. (1) החת"רעת של רופא אשר אינה מגלה מה היה מצב בריאותו של נאשם בשעת ביצוע העבירה, אינה יכולה להוות סיוע בידי הנאשם בבקשתו למשפט חוזר.
(2) החת"רעת כזו אינה משום ראיה חדשה העשויה לשנות את תוצאות המשפט.

(3) אפילו הגיעו כל המסמכים בעוד מועד לידי המבקש לא היה רשאי להשיב על חת"רעתו של היועץ המשפטי לממשלה.

הערות:

1. להתערבות בג"צ בהחלטות שניתנו: עליפי סעיף 9 (א) לחוק בתי-המשפט, תשי"ז-1957, עמ' 536/60 — משה דוויק נגד היועץ המשפטי לממשלה: פד"י, כרך טו, ע' 740; פ"מ, כרך נב, ע' 120.

בקשה למתן צו-על-תנאי המכוון למשיב מס' 1 והדורש ממנו לבוא וליתן טעם: מדוע לא ייעתר לבקשתו של המבקש ויורה על עריכת משפט חוזר ב"תיק מ"ח 3/61, ולמשיב מס' 2 לבוא וליתן טעם: מדוע לא מילא אחר הוראות התקנה 2 (ג) לתקנות בתי-המשפט (סדרי דין במשפט חוזר), תשי"ז-1957, ולא שלח למבקש העתקי המסמכים עליהם מסתמך היועץ המשפטי בחת"רעתו, בטרם יגישם לבית-המשפט. הבקשה נדחתה.

המבקש טען לעצמו: פ. לנדא, סגן פרקליט המדינה — בשם המשיבים

השופט זוסמן

צ

השופט זוסמן: זוהי בקשה למתן צו-על-תנאי נגד נשיא בית-המשפט העליון. המבקש נידון בבית-המשפט המחוזי בירושלים לחמש-עשרה שנות מאסר בשל עבירת שביצעה בחודש אוקטובר 1957. בתיק מ"ח 3/61, פנה המבקש אל נשיא בית-המשפט העליון וביקש להורות על עריכת משפט-חוזר, בהתאם לסעיף 9 (א) (2) לחוק בתי-המשפט, תשי"ז-1957. טענתו של המבקש היתה: כי נתגלו ראיות חדשות שעשויות היו לשנות לטובתו את תוצאת ההרשעה אליה הגיע בית-המשפט המחוזי בפסק-דינו הנ"ל.

א

2. בדיון לפני הנשיא הוגשה חוות-דעתו של היועץ המשפטי לממשלה מיום 28.4.61 ואליה צורפו מסמכים אחדים וביניהם הנספח ד' שהוא חוות-דעתו הרפואית של ד"ר חיים שטרק-איתן אשר בה ביקש המבקש להסתייע כסמוכין לבקשתו למשפט חוזר. לפי תקנה 2 (ג) לתקנות בתי-המשפט (סדרי דין במשפט חוזר), תשי"ז-1957, צריך היה העתק מחוות-דעתו הנ"ל של היועץ המשפטי ושל המסמכים שהיו מצורפים אליה להישלח למבקש.

ב

ג

מתברר, כי ביום 3.5.61 שלח המשנה לפרקליט המדינה לנציב בתי-הסוהר העתק המסמכים הנ"ל לשם העברתם למבקש, אך הוא הוסיף ואמר במכתבו אל הנציב, כי חוות-דעתו של הרופא ד"ר שטרק-איתן לא היתה ידועה למבקש, ובשים לב לכך, מוטב שחוות-דעת היועץ המשפטי לממשלה תועבר לאסיר באמצעות ד"ר רוזנר אשר בפקוחו נמצא האסיר. מטעמים אשר אינם ידועים לנו, ואשר סגן פרקליט המדינה לא יכול היה להבהירם, לא נמסרה חוות-הדעת של היועץ המשפטי לממשלה אלא כעבור חדשים תמימים, היינו ביום 9.7.1961, אך גם באותו יום לא נמסרו לו העתקי המסמכים שהיו מצורפים לחוות-הדעת האמורה. הואיל ומקצתם, כגון פסק-הדין של בית-המשפט המחוזי שהרשיע את המבקש, כבר היו ידועים למבקש, ואילו מקצתם לא נמסרו לו, הואיל וד"ר רוזנר, רופא בית-הכלא, הגיע לאחר התייעצות עם ד"ר שטרק-איתן לכלל דעה כי הם עלולים לסכן את בריאותו של המבקש ולשנות יחסו לד"ר שטרק-איתן. בינתיים נפטר ד"ר שטרק-איתן וד"ר רוזנר אינו מתנגד עוד למסור למבקש את המסמכים השמורים בתיקו.

ד

ה

ו

3. אמרתי שעברו חדשים ימים עד אשר נמסרה למבקש חוות-הדעת של היועץ המשפטי, ואולם עוד לפני שקיבל המבקש את המסמך, דחה נשיא בית-המשפט העליון, ביום 1.6.61, את בקשת המבקש למשפט חוזר. והמבקש מבסס את בקשתו על כך שההחלטה האמורה ניתנה על-ידי נשיא בית-המשפט העליון בלא שנתמלאו הוראות התקנה 2 (ג) הנ"ל.

ז

* לא פורסם.

השופט זוסמן

4. סגן פרקליט המדינה הביע לפנינו את צעריו על התקלה שקרתה, ואף אני אין דעתי נוחה מן העובדה שהמסמכים נתעכבו על-ידי שלטונות בתי-הסוהר ללא טעם סביר לתקופה שלמעלה מחדשיים. אך השאלה העומדת לפנינו היא אם יש מטעם זה בלבד מקום להיעתר למבקש.

אינני רואה צורך לדון בטענה שהעלה סגן פרקליט המדינה, שעל-פי סעיף 7 לחוק בתי-המשפט, תשי"ז-1957, אין בית-משפט זה, בשבתו כבית-משפט גבוה לצדק, מוסמך ליתן צו נגד נשיא בית-המשפט העליון. קרתה תקלה מצערת, אך למעשה לא נגרם למבקש על-ידי כך כל עוול. הוות-דעתו של הד"ר שטרק-איתן לא גילתה מה היה מצב בריאותו של המבקש באוקטובר 1957, עת ביצע את העבירה, ומטעם זה לא יכול היה המבקש להסתייע בדעת הרופא. לא למותר לציין, כפי שהדגיש הנשיא המלומד בהחלטתו מיום 1.6.61, כי בבית-המשפט המחוזי הועמדו לא פחות מ-4 רופאים מומחים למחלות-נפש לרשותו של המבקש, ומהם שניים שהכירוהו עוד בטרם ביצע את העבירה. אך המבקש נועץ בעורך-דין וסירב להיעזר ברופאים. זאת ועוד: אפילו הגיעו כל המסמכים הנ"ל בעוד מועד לידי המבקש, על-פי תקנות בתי-המשפט (סדרי דין במשפט חוזר), תשי"ז-1957, לא היה המבקש רשאי להשיב על הוות-דעתו של היועץ המשפטי.

5. הואיל ואין בוות-דעתו של הד"ר שטרק-איתן כל הבעת דעה על מצב בריאותו של המבקש בשנת 1957, נמצא, כי לא היתה בפני הנשיא המלומד ראייה חדשה שעשויה היתה לשנות את חוצאות המשפט, ולפיכך אין התערבותנו דרושה לשם עשיית הצדק.

השופט ברנזון: אני מסכים.

השופט כהן: אני מסכים ואין לי מה להוסיף.

הבקשה נדחת.

ניתן היום, י"א בכסלו תשכ"ב (19.11.1961).